

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อความยาก
ง่ายของเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย

**A study of Sukhothai Thammathirat Open University students' opinion on
the difficulty of Course contents: A case study of 12301, Evolution of
Thai Politics**

สรายุทธ ยะหะกร* (Sarayudth Yahakorn)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในการปรับปรุงเนื้อหาชุด 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย ให้มีความยากง่ายที่เหมาะสมกับผู้เรียน 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนชุด 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย ในภาคการศึกษาที่ 1/2554 ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนทั้งสิ้น 523 คน สอบไม่ผ่าน 201 คน จึงยึดจำนวนนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านมาเป็นกรอบในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling frame) จำนวน 50 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนนักศึกษาที่สอบไม่ผ่าน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาเห็นว่าระดับความยากของเนื้อหาเอกสารการสอนทั้ง 15 หน่วย อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12) และมี 2 หน่วย ที่นักศึกษาเห็นว่ามีความยากระดับมาก ได้แก่ หน่วยที่ 7 อิทธิพลตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย (ค่าเฉลี่ย 3.66) และหน่วยที่ 11 วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย 3.50)
2. นักศึกษาเห็นว่า เนื้อหาของชุดวิชาควรมีการปรับปรุงในด้านรายละเอียดของเนื้อหาให้เหมาะสม ควร มีแผนผังมโนทัศน์ และควรยกตัวอย่างประกอบกับเนื้อหา
3. แนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียน นักศึกษาเห็นว่า ควรมีการเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนที่สำคัญและเข้าใจยาก พร้อมทั้งควรมีการเพิ่มเติมตัวอย่าง รวมทั้งควรปรับหรือเพิ่มกิจกรรมท้ายบท และผลัดสื่ออื่นประกอบ

คำสำคัญ ความยากง่าย นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เนื้อหาชุดวิชาวิวัฒนาการการเมืองไทย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

This study aimed 1) to examine the degree of difficulty of a series of lectures on 12301 Evolution in Thailand 2) to determine the attitudes of students to improve course content which was difficult for the students and 3) to investigate ways to promote effective learning in the course of 12301 Evolution in Thailand.

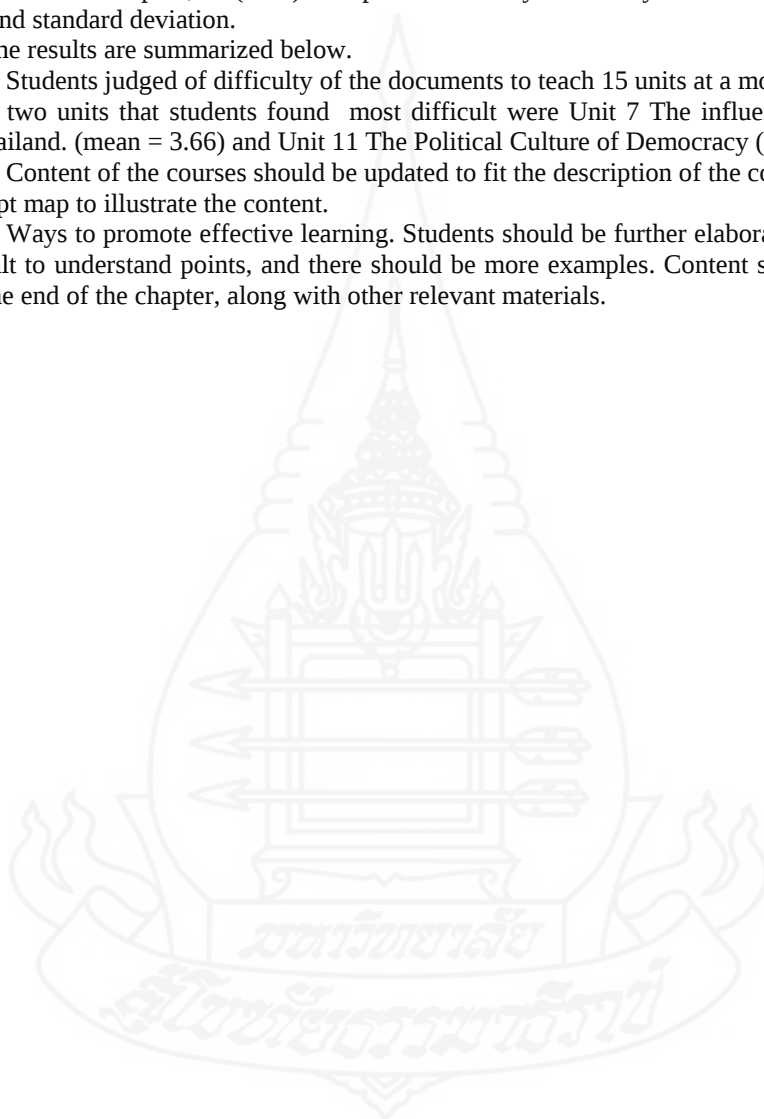
The population used in the study was students enrolled in the course 12301. In semester 1/2554, there was a student enrollment totaling 523 people of which 201 did not pass. From the number of students who did not pass, 50 (25%) took part in the study. The analysis of the data in the study used the mean and standard deviation.

The results are summarized below.

1. Students judged of difficulty of the documents to teach 15 units at a moderate level (mean = 3.12). The two units that students found most difficult were Unit 7 The influence western political change Thailand. (mean = 3.66) and Unit 11 The Political Culture of Democracy (mean = 3.50).

2. Content of the courses should be updated to fit the description of the contents. There should be a concept map to illustrate the content.

3. Ways to promote effective learning. Students should be further elaborated on the important and difficult to understand points, and there should be more examples. Content should be adjusted or added to the end of the chapter, along with other relevant materials.

Keywords: Difficulty, Sukhothai Thammathirat Open University Students,
The contents of Course Evolution in Thailand

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

บทนำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิด ในระบบทางไกลที่ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนความรู้และขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นการตอบสนอง หลักการดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงเปิดสาขาวิชาต่างๆ จำนวน 12 สาขาวิชา อีกทั้งให้การศึกษาค้นคว้าในระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตร ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมีหลักการว่าบัณฑิตทุกคนของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นบัณฑิตในสาขาวิชาใด พึงเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเข้าใจสังคมและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ซึ่งเป็นสาขาวิชา ที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้รับผิดชอบการเปิดสอนชุดวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งชุดวิชา 12301 วิชาการการเมืองไทย ก็เป็นชุดวิชาหนึ่งที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ อีกทั้งจากสถิติผลการสอบไล่ ภาค 1/2554 พบว่า วิชา 12301 วิชาการการเมืองไทย มีนักศึกษาสอบไม่ผ่านคิดเป็นร้อยละ 45.37 ซึ่งถือว่าสูงเมื่อเทียบกับชุดวิชาอื่น (สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช 2555)

ดังนั้น การพัฒนาเนื้อหาของชุดวิชา โดยเฉพาะเรื่องความยากง่ายของเนื้อหา จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น อีกทั้งจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน ที่มีเนื้อหาที่มุ่งเน้นให้มีการวิจัยชุดวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเกณฑ์มาตรฐานที่ 5 ที่ได้ระบุว่า “ให้มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือจากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2553: 60:61)

โดยอาจารย์ควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและวิธีการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและวิธีการสอนควรวิเคราะห์การสอนที่ผ่านมา โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าวิธีการสอนและกระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงด้านใด อย่างไร(ศูนย์ประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช 2554)

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงมีความสำคัญและจำเป็นเพราะผลของการวิจัยที่ได้รับจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของเนื้อหาชุดวิชา ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสาขาวิชาและต่อมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อศึกษาระดับความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิชาการการเมืองไทย
- 4.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในการปรับปรุงเนื้อหาชุด 12301 วิชาการการเมืองไทย ให้มีความยากง่ายที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 4.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนชุด 12301 วิชาการการเมืองไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มีต่อความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย รวมไปถึงแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย ในภาคการศึกษาที่ 1/2554 ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนทั้งสิ้น 523 คน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชานั้นเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากเป็นหลักเกณฑ์ของการเลือกเนื้อหาวิชาที่จะต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตร เช่น งานศึกษาของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539:22-29) ได้กล่าวไว้ว่าสิ่งที่นักพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องคำนึงถึงในการเลือกเนื้อหาวิชา ก็คือ การจัดลำดับเนื้อหา (Organization of Content) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยแนวทางหนึ่งที่สำคัญก็คือ จะต้องมีการจัดลำดับเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก (The Simple to Complex Approach)

นอกจากนี้ ในเรื่องของหลักเกณฑ์ของการเลือกเนื้อหาวิชา ได้มีนักวิชาการเสนอแนวทางไว้หลากหลาย ซึ่งพอจะสรุปได้ (ภาศิริ เขตปิยรัตน์ และ สนิตนาถ วิกรมประสิทธิ์ 2554:13-14) ดังนี้

ประการแรก มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ (Significance) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและเจตคติที่ดี

ประการที่สอง ความถูกต้องทันสมัย (Validity) เนื้อหาวิชาควรมีความถูกต้อง ทันสมัย เนื่องจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการศึกษาวิจัยเพื่อหาคำตอบความรู้ในศาสตร์ต่างๆ มีมากขึ้น

ประการที่สาม มีความน่าสนใจ (Interest) เนื้อหาวิชาควรมีความรู้หลายประเภท มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และสร้างความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น

ประการที่สี่ สอดคล้องกับจุดประสงค์ (Appropriateness to Objectives) เนื้อหาวิชาการจะมีความสอดคล้องและตอบสนองจุดประสงค์

ประการที่ห้า เป็นสิ่งที่มีประโยชน์แก่ผู้เรียน (Usefulness) เนื้อหาวิชาควรมีประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่อผู้เรียน

ประการที่หก เป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ (Feasibility) ควรเลือกเนื้อหาที่สามารถจัดให้ผู้เรียนเรียนได้เมื่อพิจารณาในแง่ความพร้อมด้านเวลา บุคลากรผู้สอน วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ

และประการสุดท้าย คือ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ (Learn Ability) เนื้อหาวิชาที่ได้นั้นจะต้องมีความยากง่ายและสอดคล้องเหมาะสมกับวัยหรือลำดับขั้นของการพัฒนาการทั้งร่างกายและจิตใจ สมอง เพื่อไม่ให้เกิดความสามารถของผู้เรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย

โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย ในภาคการศึกษาที่ 1/2554 ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนทั้งสิ้น 523 คน มาสอบ 443 คน สอบผ่าน 242 คน สอบไม่ผ่าน 201 คน

ในการวิจัยครั้งนี้จึงยึดจำนวนนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านมาเป็นกรอบในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling frame) จำนวน 50 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนนักศึกษาที่สอบไม่ผ่าน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อความยากง่ายเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และภูมิลำเนาปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความยากง่ายและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ Likert Scale ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มาก

3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง น้อย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับชุดวิชาวิวัฒนาการการเมืองไทย

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่มีต่อระดับความยากของเนื้อหาชุดวิชา มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	ยากมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	ยากมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 50 คน เป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 เพศหญิง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 โดยมีช่วงอายุที่แตกต่างกันดังนี้ อายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 อายุระหว่าง 20-30 ปี มีจำนวนมากที่สุด 37 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 และอายุ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.0

โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลางมากที่สุด จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.0 ภาคเหนือและกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 รายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 18.0 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.0 ภาคใต้ 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.0

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	30.0
หญิง	35	70.0
รวม	50	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	4	8.0
21- 30 ปี	37	74.0
30 ปีขึ้นไป	9	18.0
รวม	50	100.0
ภูมิลำเนา		
ภาคกลาง	22	44.0
ภาคเหนือ	9	18.0
กรุงเทพมหานคร	9	18.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6	12.0
ภาคใต้	4	8.0
รวม	50	100.0

2. ระดับความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา

ระดับความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา จากการศึกษาโดยภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.12) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละหน่วย ได้ผลดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 2 ระดับความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา

หน่วยที่/ชื่อหน่วย	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล
1. ปัญหาและสภาพของการศึกษาวิวัฒนาการการเมืองไทย	3.38	0.64	ปานกลาง
2. พัฒนาการของบ้านและเมือง	2.90	0.58	ปานกลาง
3. รัฐและอาณาจักรในประเทศไทย	3.18	0.96	ปานกลาง
4. แนวคิดเกี่ยวกับรัฐและกษัตริย์	2.96	0.78	ปานกลาง
5. ระบบเครือญาติและระบบอุปถัมภ์	2.74	0.75	ปานกลาง
6. ระบบขุนนางและข้าราชการ	2.96	0.73	ปานกลาง
7. อิทธิพลตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย	3.66	0.92	มาก
8. การพัฒนาเป็นรัฐชาติ	3.32	0.82	ปานกลาง
9. กฎหมายและการศาลกับการเมืองไทย	3.40	0.83	ปานกลาง
10. ชนกลุ่มน้อยกับการเมืองไทย	2.88	0.33	ปานกลาง
11. วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	3.50	0.86	มาก
12. ทหารกับการเมืองไทย	3.10	0.46	ปานกลาง
13. ทุนนิยมกับพัฒนาการของประชาธิปไตย	3.48	0.65	ปานกลาง
14. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน	3.32	0.65	ปานกลาง
15. มรดกทางประวัติศาสตร์กับการเมืองไทย	3.40	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 แสดงระดับความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับความยากง่ายอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนหน่วยที่มีค่าเฉลี่ยระดับความยากอยู่ในระดับมากมีอยู่ 2 หน่วย คือ หน่วยที่ 7 และหน่วยที่ 11

โดยหน่วยที่ 7 เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อิทธิพลตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และหน่วยที่ 11 เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับ วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

3. ความคิดเห็นในการปรับปรุงเนื้อหาชุดวิชา

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการปรับปรุงเนื้อหาชุดวิชา พอสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. เนื้อหาบางช่วงบางตอนยึดเยื้อ ตลอดจนมีการขยายความจนกว้างเกินไปทำให้เกิดความสับสน แต่ในขณะเดียวกันเนื้อหาบางส่วนก็ไม่ได้ให้รายละเอียดเท่าที่ควร เช่น เรื่องที่ 8.3.3 ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญในประวัติศาสตร์การเมืองไทย เพราะเป็นเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่กลับมีรายละเอียดน้อยมาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

2. มีคำพิศอยู่ข้างในบทนี้เช่นหน้าที่ 35 ช่วงบรรทัด "การศึกษารองของสุจิต บุญบงการ"
3. เนื้อหาบางช่วงยากต่อการทำความเข้าใจและอ่านไม่เข้าใจ เช่น เนื้อหาของเรื่องที่ 5.3.2 ระบบอุปถัมภ์ซึ่งมิได้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ในระบบเครือญาติ และเนื้อหาของตอนที่ 5.4 ระบบเครือญาติและระบบอุปถัมภ์ภายหลังการปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5
4. เนื้อหาบางส่วนควรมีการขยายความเพื่อความเข้าใจ เช่น "ความแตกต่างระหว่างข้าราชการช่วง 2475 กับปัจจุบัน"อาจจะเข้าใจได้ง่ายขึ้นว่าบทบาทและหน้าที่ของข้าราชการสองช่วงเวลานี้มีบทบาทและกลไกความคิดอ่านต่อหน้าที่ทางการเมืองต่างกันอย่างไร
5. เนื้อหาบางส่วนมีความเป็นนามธรรมสูง อ่านแล้วยังไม่เห็นเป็นรูปธรรม ควรมีแผนผังโน้ตส์
6. เนื้อหาบางส่วน ควรมีตัวอย่าง เช่น เมื่อถึง "อิทธิพลตะวันตกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย" ควรยกตัวอย่างให้เห็นเป็นรูปธรรมที่เข้าใจง่าย เช่น ค่านิยม วัฒนธรรมอะไรบ้างที่คนไทยรับมาจากตะวันตกเพื่อมาปรับเปลี่ยนเป็นแนวคิดต่อต้านธรรมเนียมเดิม

4. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียน

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างได้เสนอประเด็นต่างๆ ในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียน ซึ่งพอจะสรุปได้ 2 แนวทางหลัก ดังนี้

แนวทางแรก ในด้านเนื้อหาของชุดวิชา ประกอบด้วย

- 4.1 ควรเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาบางส่วนที่สำคัญและเข้าใจยาก เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับ "อิทธิพลต่างชาติที่เข้ามามีบทบาทในการเมืองไทย" และ "การเมืองในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและสอง"
- ในส่วนนี้ การเมืองมีความเข้มข้นและมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อการเมืองไทยทั้งในด้านการปรับประเทศเพื่อรับมือกับความขัดแย้งของชาตินิยมอำนาจ รวมไปถึงการเรียนรู้ "อิทธิพลจากต่างชาติทั้งในด้านบวกและลบ" ซึ่งจะเป็นการเปิดกว้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมมากขึ้นกว่าเดิม
- 4.2 ควรมีการเพิ่มเติมตัวอย่างเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้เห็นแนวทางของวิวัฒนาการการเมืองไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 4.3 ควรปรับหรือเพิ่มกิจกรรมท้ายบท ให้มีลักษณะของการเสนอแนวคิดหรือวิเคราะห์ต่อประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการการเมืองไทย

แนวทางที่สอง ในด้านสื่อเสริม ควรผลิตสื่ออื่นประกอบ เช่น CD หรือ DVD ภาพและเสียง เพราะจะทำให้มองเห็นภาพของการเมืองไทยในอดีตที่ส่งผลต่อมาถึงในปัจจุบัน เพราะ CD สามารถบันทึกเนื้อหาและเหตุการณ์จากสถานการณ์จริงได้ทำให้เห็นภาพได้ชัดเจนและวิเคราะห์ปัญหาทางการเมืองที่เกิดขึ้นได้ อีกทั้งการทำ CD จะเป็นการสรุปและทบทวนเนื้อของแต่ละหน่วย และยังสะดวกต่อผู้เรียน เนื่องจากการฟัง CD ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอื่นในเวลาเดียวกันได้ น่าจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนเพิ่มขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อความยากง่ายของเนื้อหาชุดวิชา 12301 วิวัฒนาการการเมืองไทย โดยภาพรวมนักศึกษาเห็นว่า ชุดวิชานี้มีระดับความยากง่ายปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.12)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ส่วนหน่วยที่นักศึกษาเห็นว่า เนื้อหาที่มีความยากอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 หน่วย ได้แก่

1. หน่วยที่ 7 อิทธิพลตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย (ค่าเฉลี่ย = 3.66)
2. หน่วยที่ 11 วัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 3.50)

โดยหน่วยที่ 7 เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย รวมทั้งการปรับปรุงประเทศอันเป็นผลของอิทธิพลตะวันตก และแนวความคิดตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทยใน พ.ศ.2475 (ธารทอง ทองสวัสดิ์ 2553:346) ซึ่งค่อนข้างที่จะมีความเป็นนามธรรมสูงเนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวความคิดทางการเมืองของตะวันตก เช่น แนวคิดการสร้างชาติ อุดมการณ์ประชาธิปไตย ลัทธิชาตินิยม เป็นต้น ทำให้นักศึกษาเห็นว่า เป็นหน่วยที่เนื้อหาที่มีความยากมากกว่าหน่วยอื่น

อีกทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิพลตะวันตกที่มีต่อการเมืองไทยนั้น เชื่อมโยงไปถึงเรื่องราวในอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในปัจจุบันที่เรียกว่ายุค “โลกาภิวัตน์” ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์(2550:67) ได้กล่าวว่า จากอดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐหนึ่งๆ ไม่สามารถดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่มีความสัมพันธ์และรับอิทธิพลของรัฐอื่นเสมอมา การเปลี่ยนแปลงรูปแบบรัฐจึงมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของระบบโลกและภูมิภาคมาโดยตลอด

จากลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้การศึกษาหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิดตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทยนั้น ผูกโยงกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกด้วย ซึ่งทำให้มีมิติที่มีความซับซ้อน

ส่วนหน่วยที่ 11 วัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับ กำเนิดและความหมายของวัฒนธรรมทางการเมือง คุณค่าของระบบประชาธิปไตย วัฒนธรรมการมีส่วนร่วม และวัฒนธรรมทางการเมืองกับประชาธิปไตย (ถนนก วังษ์ตระหง่าน 2553:588)

ซึ่งเนื้อหาโดยรวมเป็นการกล่าวถึงวัฒนธรรมทางการเมืองและประชาธิปไตย เริ่มตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน (2555) ซึ่งประชาธิปไตยในประเทศไทยเพิ่งจะมีอายุครบ 80 ปี และตลอดเวลา จะพบว่าปัญหาประชาธิปไตยดำรงอยู่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งพัฒนาการทางการเมืองไทยก็ยังล่าช้าเนื่องจากเกิดการรัฐประหาร เป็นระยะๆ จนกระทั่งครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 ดังนั้นจึงขอมองเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า สังคมแบบวิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้องตามแบบนานาอารยประเทศนั้น ยังมิได้ฝังหยั่งลึกในสังคมประเทศไทยเท่าที่ควร (อุกฤษ มงคลนาวิน 2555)

ซึ่งส่งผลต่อการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับ เสนีย์ คำสุข (สัมภาษณ์ 3 มกราคม 2556) ได้กล่าวว่า การศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยนั้น นับว่า เป็นเรื่องที่ยากแก่การทำความเข้าใจ เนื่องจาก 2 สาเหตุ

1. ในทางวิชาการอาจจะกล่าวได้ว่า คำว่าที่เขียนเกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย นั้น ชัดกรอบแนวคิดเป็นแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบสากลและนักวิชาการตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ เช่น ความเสมอภาค เสรีภาพ รัฐธรรมนูญนิยม ปังเจกชนนิยม ซึ่งมีรายละเอียดมาก และโดยปกติสังคมไทยหรือคนไทยยังไม่คุ้นเคยกับสิ่งเหล่านี้ หรือแม้กระทั่งการอธิบายเรื่องประชาธิปไตย ก็มักจะยึดตามแนวคิดของอับราฮัม ลินคอล์น ที่กล่าวว่า ประชาธิปไตย เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ซึ่งในความเป็นจริงถ้าจะทำให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งก็ต้องการขยายความให้เข้าใจมากกว่านี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

2. พื้นฐานวัฒนธรรมของคนไทย ที่มีพื้นฐานวัฒนธรรมแบบไพร่ฟ้า ระบบอุปถัมภ์ ระบบพวกพ้อง ซึ่งคนไทยได้รับการปลูกฝังแนวคิดต่างๆ เหล่านี้มาอย่างยาวนาน ทำให้ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบตะวันตกหรือแบบสากล โดยเฉพาะประชาธิปไตยยังไม่มี ความชัดเจนนัก หรืออาจขัดแย้งกับวิถีชีวิตตาม พื้นฐานวัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยอีกด้วย คนไทยจำนวนมากจึงไม่ต้องการหรือไม่สามารถเข้าถึง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสากลได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

1. ในการปรับปรุงเนื้อหาชุดวิชา ในครั้งต่อไป ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาชุดวิชาให้มีความชัดเจนมากขึ้น ไม่เอนเอียงหรือสับสนจนขาดความเข้าใจ และเนื้อหาของชุดวิชาบางเนื้อหาควรมีการยกตัวอย่างให้เป็นรูปธรรม
2. ควรผลิตสื่อเสริมอื่นๆ เช่น CD, DVD เพราะจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เนื่องจากได้เห็นทั้ง ภาพและเสียง อีกทั้งการผลิต CD เสียงจะช่วยทำให้ผู้เรียนสะดวกสบายมากขึ้น เนื่องจากทำให้ผู้เรียนสามารถทำ กิจกรรมอื่นและฟัง CD เสียงในขณะเดียวกันได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรมีการวิจัยในประเด็นอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์การเรียนการสอน การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการเรียน การสอน การวิเคราะห์หลักสูตรและทักษะการเรียนรู้ตามมาตรฐาน TQF เป็นต้น และควรมีการทำวิจัยชุดวิชา อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อีกทั้งเป็น การตอบตัวชี้วัดเรื่องการประกันคุณภาพที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

กนก วงษ์ตระหง่าน (2553) “วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” ใน เอกสารการ

สอนชุดวิชาวิวัฒนาการการเมืองไทย หน่วยที่ 11 หน้า 588 นนทบุรี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) “สังคมไทยในกระแสโลกาภิวัตน์” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาไทยกับ

สังคมโลก หน่วยที่ 2 หน้า 67 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ. กรุงเทพฯ

ธารทอง ทองสวัสดิ์ (2553) “อิทธิพลตะวันตกกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา

วิวัฒนาการการเมืองไทย หน่วยที่ 7 หน้า 346 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์

ภาศิริ เขตปิยรัตน์และสินีนารถ วิกรมประสิทธิ์ (2554) รายงานการวิจัย ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร

บริหารธุรกิจ(4 ปี) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2553

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2554

ศูนย์ประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษา (สปศ.)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

รายงานสถิติจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน คะแนนเต็มแต่ละชุดวิชา คะแนนสูงสุด-ต่ำสุด เข้าสอบ
สอบผ่าน- ไม่ผ่าน ในการสอบไล่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550-2554. สำนักทะเบียนและวัดผล
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช นนทบุรี

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ

เสนีย์ คำสุข (2556, 3 มกราคม) อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
สัมภาษณ์โดย สราวุธ ษะกร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช นนทบุรี

อุกฤษ มงคลนาวิน (2555) ชีบทเรียน 80 ปีประชาธิปไตยไทย ข่าวสดออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 3 มกราคม 2556

จาก <http://www.khaosod.co.th>

